

תת נושא 5: בטיחות בדרכים

פירוט הנושא ודיוקו:

זהירות בדרכים עוסקת במוגנות ובטיחות של תלמידים בסביבות תנועה שונות: ברחוב, בכביש, במעברי חצייה, בתחבורה ציבורית ובהסעות. ומתמקדת בהתנהלות בטוחה במרחב התחבורתי, בהתאם לחוקים, לנורמות חברתיות ולשימוש נכון באמצעי בטיחות ובשילוט. בנוסף, התוכנית מדגישה פיתוח אוטונומיה בניהול ניידות אישית, על ידי הענקת כלים לבחירה ולקבלת החלטות עצמאיות.

מטרות:

1. התלמידים יתנהלו באחריות ובאופן אוטונומי ועצמאי כהולכי רגל, נוסעים ורוכבים בתחבורה ציבורים, בהתאם ליכולותיהם.
 2. התלמידים יפתחו שיקול דעת במצבי סיכון בדרכים ויקבלו החלטות בטוחות ומותאמות בזמן אמת.
 3. התלמידים יכירו את רכיבי הנגישות בתחבורה ציבורית ויבינו את משמעותם, תוך התאמת השימוש למוגבלותם האישית.
- לשם קידום יכולת התניידות בטוחה ועצמאית בין סביבות חיים שונות

רכיבי התוכנית	יעדים	פירוט מושגים, תיאור
ידע	• הכרת המושג זהירות בדרכים.	• הכרת מושגים כגון: זהירות, דרך, כביש, תמרורים, רמזור, סמלים, הולך רגל, רוכב, תנועה, מעבר חצייה, רמזור, נהג, דרך נגישה
	• הכרת כללים, נורמות וחוקים בכביש.	• כללים, חוקים, רב קו, חגורה....

• הכרת כלי תחבורה: אופניים, אוטובוס, מכונית, מיניבוס, קורקינט, מונית, אונייה, מטוס... • הכרת תמרורים ואמצעי שילוט המותאמים לאנשים עם מוגבלות (כגון שילוט נגיש, רמזורים קוליים, פס מוביל, משטח אזהרה...). • הכרת אפליקציות לשימוש בתחבורה ציבורית כמו: רכבת ישראל, Get, Egg, Moovit, ... • הכרת בעלי תפקידים כגון: נהג, מוקדן בתחנת מידע, כרטיסן וסדרן ברכבת, איש אבטחה, שוטר תנועה, מד"א.	• הכרת כלי תחבורה שונים ואופן השימוש בהם. • הכרת אמצעי נגישות הקשורים בתחבורה ציבורית. • הבנת חשיבות הזהירות בדרכים והשמירה על החוקים לשמירה על עצמנו. • הכרות עם אפליקציות תחבורה ציבורית ואופן השימוש בהן לתכנון נסיעה. • הכרות עם מגוון בעלי מקצוע ונותני שירותים בתחום התחבורה הציבורית.	
• יתרונות וחסרונות השימוש בכל כלי תחבורה. תחושות ורגשות ולמניעים המשפיעים על התנהגותי (כגון איפוק מול לחצים חברתיים). • מודעות לסכנות ולאפשרויות הבטוחות בעת התניידות בסביבה. תחושות בעת התניידות בכביש. מודעות לחשיבות השמירה על בטחוני ובטחון הזולת במהלך תנועה בכביש. • התחשבות בצרכי ובצרכי הסובבים בשלבי תכנון הנסיעה ובמהלכה.	• פיתוח מודעות אודות העדפות ורצונות אישיים בקשר לשימוש בסוגי תחבורה ציבורית • פיתוח מודעות לאתגרים ולסכנות בעת הליכה או נסיעה בכביש או בעת נסיעה בתחבורה ציבורית. • פיתוח מודעות חברתית להתנהגות מותאמת בזמן הליכה בכביש או בזמן נסיעה.	מודעות עצמית וחברתית

• אתגרים וחסמים כמו חוסר במיומנויות, מוגבלות פיזית או חושית...	• פיתוח מודעות לזכויות בקבלת שירותי תחבורה נגישים ומותאמים, ויבינו את החובה להגן על זכויות אלו.	
• שמירה על חוקי התנועה, לעבור במעבר חצייה, להסתכל לפני, לעבור ברמזור ירוק ולעצור ברמזור אדום.... • תכנון וארגון אופן ההתניידות (זמנים, מחירים, עומס, מסלולים אפשריים...). • שימוש באביזרי בטיחות (חגורת בטיחות, קסדה...). • הפעלת אפליקציות להתניידות והתמצאות כמו: רכבת ישראל, Get, Egg, Moovit, ... • התמודדות עם מצבים בלתי צפויים והפעלת שיקול דעת לפתרון בעיות (כגון היעדר מעבר חצייה, מתי ואיך לחצות את הכביש, באיזה אמצעי להתנייד, האטה לפני מעבר חצייה ואיך להסתכל). • ייצוג עצמי בשעת הצורך מול בעלי תפקיד ונוסעים אחרים. • פנייה לעזרה לאדם המתאים בעת הצורך: לדעת למי פונים, מתי פונים, איך פונים.	• התנהלות עצמאית בהתניידות בכבישים ובשימוש בתחבורה ציבורית. • רכישת מיומנויות תכנון וארגון הקשורים להתניידות בטוחה. • הפעלת שיקול דעת ושימוש מותאם באמצעים ובאפליקציות. • הבעת העדפות ורצונות אישיים בקשר לאופן ההתניידות. • פתרון בעיות בעת התניידות במרחב הציבורי • פניה מותאמת לעזרה בעת הצורך. • פניה מותאמת לנותני שירות בעת שימוש בתחבורה ציבורית.	מיומנויות